

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj
Nagyobb terjedelmű és többoldos hirdetések alkalmán a legolcsóbb árértékűnek felbecsülve minden kioldatban átlagosan 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közlések minden példányt 30 kr. érnek.

Hirdetéseket felvételre a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvtárayomlásában, valamint ZSÓRERMAN H. körv. közlésében is.

Név nélkül vagy birtokos nélkül beküldött hirdetések nem vesztők figyelembe.

Kéziratok vissza nem adódnak.

hatvanegyet
nek és egész
figyelembe s
lva.

ok maguknak képzelték
n. I. Braunerstrasse 8. sz.,
a császárok és királyoktól,
és a tudományos tes-
teségügyi kiállításról. Több
ezek Európát és Amerikát
mimelt L. Eisenbergben, ki
(ezek között egy nehezen
vezetéknek eredményes orv-
osin Wertheim-Freudenberg
átakivonat kitűnő hatású)

veszíteni, ez egy
se. 11581

edeménnyel haté Hoff János-
számláján. Kereszteménytel
róromot, mely család-
lakivonat használatára után
y egész ges. mint soha ez-
a bála az Istennek teljese-
— Hivatals: 1866. Körház
eli sok sebesült körül, ha
idene. Rudolph, Solms-Lau-
ene merenti érdem-érem ado-
l alirás, mint öne, ki ma-
gi sörének 1 palack 50 kr.
gyobb veténel ar-egedemény.)
Alata-kivonat, 1 drögese 1.12
60 50 és 50 kr. — 2 frt érte-
eréby Fülöp, Varga La
szésg ser 60 kr. Debre-
z, és (Kiss S. muel) Janki
63.

ogorvos
Deák J.
szeség tanára,
n lovag dr. Guérard udvari
ari tanácsos segéd-orvosa)
főpiacz. Vecseyház
jbetegségek alapos gyógy-
ok a legkitűnőbb anya-
gyógyesek és egész tog-
bb amerikai légnyomatu
kezet szerint.
u. d. e. 9-12. és d. u. 2-5

ain-Sect
az amsterdami líkógyári
közkereseti társaságtól
Mödlingben Bécs
mellett.

Mi ezen kitűnő likőr a coca
enyből parólik, melynek csu-
latra méltó tulajdonait csak a
gyobb időben ismerték fel, és
ota orvosi tekintélyekről dicse-
nk. Tudományos kutatások
aján a coca élvezeténél, rögtön
s vidámság, könnyesség és ál-
uralom növekedésének ezerte áll
életvitelében és munkaké-
ésbennek ezek magukat. Hossz-
tartó folytonos testi vagy
llomi munka utáni fáradság
bna megsemmisítetik, — az
eszes hárminemű háborgatás,
gy bármely gyengéssé tartósan
aszámítottetik.

DEBRECZENBEN Geréby
ésben.

bb fűszer és csomagkereske-
nkraadokban ha nem kapható
postán (3 pl. szállítással in-
zállítás

Becses találmány
nnabine.
biztosan és gyökeresen gyó-
tunkban, mint külföldön el-
csobétségek, bármily idűt-
zzel nehézségek, erőtleté-
lések ellen, makacs utóba-
terrel alkalmazható, stb. —
sal. — Ara: egy kis üveg
egy üveggel 5 frt. Injeccio
zere, fehérfehér ellen bel-
50. és 9 frt.) — Megren-
éttel a készítmények ki-
osa Zagonyi Széles Eodre
gyógyfürdő, Hunyad megye.
ható: Kochmeister utócai
an, Nagyköröna utca 32
is J. gyógyszerárban. —
Kassán Wandressek K. M.
S. Szegeden. Kovács Al-
ben dr. Rothschnek
szertárában.

Romlásnak indult hajdan erős magyar.

(Δ) Minden aggodó honfi kebelét kété-
ségbejeíti a sorozási statisztika. Már évek
óta azt tapasztaljuk, hogy ifjúságunk mind-
inkább satnyul, mindig kevesebb százaléka
vállik be sorozás alkalmával katonának. De
talán még egy év sem volt e tekintetben
oly szomorú eredmény, mint a jelenlegi,
— hisz hazánkban legtöbb sorozó járásá-
ban be kellett hívni a 4-dik korosztályt
is, — és mégis megdöbbentő adatok me-
rültek fel népünknek elsatnyulására nézve.

Arad városában például 246 első kor-
osztálybeli katonaköteles legényből 13 vált
be katonának. Városunkban — a mint
értesülünk — valamely jobb most az
arány, mint tavaly volt, de mégse meg-
nyugtató.

Eddigél a költők lantján csak az a
har pendült meg, hogy politikai erkölcs
tekintetében pusztulunk, veszünk, — de
most már ehhez a testi elfajulás is hozzá-
járul. Dőlczeg, erőteljes, vitéz nép volt a
magyar, — el volt ismerve a legelső ka-
tona-népnek és ime — rövid idő lefolyása
alatt — mivé lőn!

Nem oly tün ez, melyet el lehetne
hallgatni, — tétlenül lehetne tovább nézni,
— sőt oly kérdés ez, mely fontosabb ma
minden politikai kérdésnél s azoknak, kik-
nek módjukban van és kiknek kötelessé-
gük megakadályozni a nép pusztulását,
első sorban erre kell figyelmüket fordí-
tani.

Csak tekintünk végig az új nemze-
déken, mely a sorozó bizottságok előtt
megjelenik, s szívünk elszor a fájda-
lomtól.

A mai 19—20—21 éves fiatal em-
bereknek nagyrésze már kész öreg, —
arcukon a korai élvezet nyomai láthatók,
— e mellett a butaság szomorú kifejezése
jellemzi a hervadt arcokat. A termet vagy
törpe, vagy ha kifejlődött is, meghajlott, —
a mell bőségtől, a szemekben nem ragyog
ifjú tűz, hanem bágyadt melanchólia. Mit
várhatunk e nemzedéktől?

Oh, más magyar kar mennyköve vil-
logott Atilla véres harcain közt, midőn
a félvilággal szembeszállott nemzeteket ta-
padó haragja!

Mi azt hiszszük, hogy népünk testi
elsatnyulása egyenes következménye a sze-
gényedés terjedésének, mert akármint is
beszéljenek optimista nemzetgazdánk a
nemzeti vagyon gyarapodásáról, annyi bi-
zonyos, hogy népünknek a legsúlyosabb
közdelmet kell folytatnia a mindennapi
kenyerért.

A mezei gazda súlyos válságokkal
küzdök évek óta, — s a nagy forgalom
nemcsak az igényeket növesztette meg, ha-
nem a falusi élet feltételeit is megváltoz-
tatta, de maga a föld sem terem többet a
változott viszonyok és megszaporodott né-
pesség mellett, mint eddig.

Hazánk legtöbb vidékén a nép foly-
tonosan koplal az év legnagyobb részén át
a mellett, hogy azt az igazán nyomorusá-
gos táplálékot is erőfeszítő munkával kell
megkeresnie. Lakása nyomoruságos, tiszta
levegőről s az egészség más feltételeiről
kunyhóban, hol sokszor a nép fia barnai-
val együtt él, szó sincs. Ha beteg, czél-
szög orvosi gyógykezelésben nem részesül,
legfeljebb is kuruzslással segít magán, mely-
lyel a bajt ki nem irtja, sőt még inkább
segít átörökíteni az iradékra. A gyerme-
kek ápolása a legsiralmasabb, — a beteg
gyermek ritkán részesül kellő orvosi se-
gélyben.

Azonkívül az idő változása, a kul-
tura gyors terjedése folytán népünk nem
maradhatott meg eredeti patriarchális álla-
potában.

Olyanformán járt sok helyt a kultu-
rával, mint a rézből indián. A kulturá-

nak csak mázát sajátította el, bűneit tette
magáévá, a kultura erőnei nélkül. És
ezen nincs mit csodálkoznunk, mert
az erény csak nagy megerőltetéssel,
tározott önuralommal szereshető meg,
ad-
dig a bűn terjed, mint a ragályos be-
tegség.

Ijesztő mértékben terjed népünk kö-
rében a pálinka, melyhez a nép ugyszólva
még bölcsőjében hozza szokik. Ennek ká-
ros hatását már több ízben fejtegettük, most
csak egyszerűen jelezzük.

Ehez járul még, különösen a városok-
ban, a nép erkölcsi romlása, a nemi ki-
csapongások súlyos következménye is. Hogy
mily óriási pusztítást visz ez végbe nem-
csak az alsóbb néposztály, hanem a vá-
rosi középosztály némely köreiben is, arról
nagyon sokat tudnának beszélni orvosaink
és rendőrszolgálatunk, ha nyilvánosan fel-
tárnák azt is, a mi nem okoz épen utczai
botrányt.

A jegyző, pap, tanító, kik a nép kö-
zött élnek, kiknek legnagyobb hatása le-
hetne a népre, hivatalos elfoglaltságuknál,
vagy pedig indolentiájuknál fogva nem so-
kat törődnek a nép testi elsatnyulásával, —
csak az ő jövedelmük jöjjen be: a többi
nem igen bánják!

De nem törődik még maga a birtokos
osztály sem, mely pedig a népet mig job-
bágy volt, megbecsülte legalább annyira,
mint barmát. Beteg barom és beteg pa-
raszt egyaránt hasznavehetetlenek voltak.

Saját érdekünk parancsolja, hogy ez
tovább ne legyen így. A kormány és a
társadalom fogjon kezét. Tegye meg min-
denki a magáét, jelszavunk legyen: néme-
sítsük fajunkat és akkor meg fogjuk látni,
hogy nem lesz szükség a negyedik korosz-
tályra és nem lesz okunk szégyenleni azt
a számot, melyet katonának bevált ifjaink
tesznek ki majdan!

— Országgyűlés. A főrendiház tegnap
fölsőbbi átagot és érdekes ülést tartott. A
napirend előtt Hunfalvy Pál intézett in-
terpellációt a miniszterelnökhöz az iránt, hogy
a Cogolniceau által a román kamarában tett
nyilatkozat joggal enged-e meg azt a követ-
keztetést, hogy az osztrák kormány egyszer
olyan szerződést kötött Cuza herceggel, mely
Románia feljogosítja Magyarországot ügyeibe
avatkozni? Kéri, hogy ilyen létezéséről vagy
nem létezéséről a külügyminiszterium le-
vélárban szerezzek meggyőződést. —
A miniszter elnök azonnal felelt, megígérve,
hogy kutálni fog, de a leghatározottabban ki-
jelentve, hogy ilyen szerződés soha sem léte-
zett. A költségvetés tárgyalásában esőnek
szóltat fel Somssich Pál, a ki a jelenlegi pénzü-
gyi helyzetet fölsőbb aggasztónak látja.
G h y c z y Kálmán szinten aggasztónak látja
a pénzügyi helyzetet, de még ma nem vesze-
lyesnek; veszedelemme válnék az, ha tovább
haladnánk ezen az úton. A költségvetést meg-
szavazta. S z a p á r y Gyula gróf pénzügy-
miniszter reflektált az előtte felszóltók által
elmondottakra. Kautz Gyula rövid beszédben
támogatta a javaslatot, polemizálva Somssich
Pállal.

Zi c h y Nándor gróf hosszabb beszéd
után kijelente, hogy eloadja ugyan a törvény-
javaslatot, de a mig az általa már többszor
kifejtett részletes követelményeknek a kor-
mány culturalis, mint közgazdasági és közigaz-
gatási tereken, melyeken részben már elég
van tve — eleget nem tesz, e megzavazást
bizalmi szavazat tekinteni nem lehet. P r o n-
a y Dezso báró tagadja azt, hogy a penzü-
gyminiszter csakugyan olyan takarékos, mint
a minőnek magát feltüntetni szereti. Délután
3 óraker szólat föl Sztáray Antal gróf.

Prónay és Sztáray beszédei után, kik
mind a ketten bizalmatlanságot fejeztek ki a
kormány iránt, Tisza Kálmán miniszterelnök
kelt föl s hosszabb beszédben védte a kor-
mány álláspontját, mi után a főrendiház a
törvényjavaslatot általánosságban a részletes
tárgyalás alapjául elfogadta.

A párbaj szabádmazása.
A minapában a napi hírek között em-
lékeztünk meg egy székesfehérvári ügyvéd

esetéről, a mely ennyiből áll. A kérdéses
Ügyvéd párbajt vívott s a törvényszék őt a
párbaj vétsége miatt vad alá helyezte és
ezen végzését megküldötte az ügyvédi ka-
marának. A kamara erre kimondta, hogy
noha az ügyvéd vad alá helyeztetett is, az
ügyvédség gyakorlatától nem függeszti föl és
pedig a többek között, azért, mert a párbaj
vétsége, úgy büntette nem torozik az ügy-
vezetett csunya vétségek, büntettek közé. A
kuria ebben az ügyben egészen másféleké-
gondolkodott és nem bocsátkozott annak bi-
ralatába, hogy vajon a párbaj gavalier, vagy
snasz vétség, büntett-e? hanem az érvényben
levő törvények alapján egyszerűen kimondta,
hogy miután az ügyvéd ellen a törvényszék
kimondta a vadhatározatot, hát az ügyvédség
gyakorlásától felfüggesztendő.

Igen természetesen, hogy a kuria ezen
puritán végzése, a gavalier társadalomban,
de különösen az ügyvedek között, nagy fu-
roret csinált. És hogy nagy iuroret csin-
ált, annak is meg van az oka. Ugy all
ugyanis a dolog, ha egy férfit párbaj vé-
ség miatt elítélnék és ő a büntetést leül,
hát szabadságának egy időre történt elvesz-
tésén kívül mást sem veszít. Ha
kérisztik az államfogházból, a régi ismer-
rőkök kerest szorítanak vele a társadalom
majdnem tünettel fogadja és esetleg
masnap kormányelnök is lehet belőle. Az
elítélésben éppen ugy nincs erkölcsi,
mint ahogy jó formán nincs anyagi kára.
Marad tisztességes, gavalier ember továbbra
is. Ha azonban — a kuria legutóbbi határo-
zata után — egy férfit, a ki ügyvéd,
vad alá foguak és elítélnék párbajvétség
miatt, ha csak egy hétre is, az már ez
által tetemes anyagi kárt szenved, mert a
perkedő közönség csak annyit tud, csak
annyit ért meg, hogy ezt meg ezt az ügy-
védat magfosztották az ügyvédség gyakor-
latától. Hogy miért, azt a legtöbb nem
kérdézi, mert az neki mindegy, mert ő nem
tud határvonalat húzni a gavalier és snasz
vétség között.

Vagyis a mig a párbaj elkövetése által
egy ügyvéd anyagilag tönkre tetetik, addig a
párbaj szinten elkövető orvos, tanár, hivatal-
nok, magánzó és földbirtokos jóformán mi
anyagi kárt sem szenved.

Ilyen körülmények között tehát meg-
lehetősen idokolt volt az, hogy a kuria
puritán határozatával szemben azon országos
képviselek, akik ügyvedek is, ellentetes
álláspontot foglaltak el. Interpellációt ad-
nak be, az ügyvédi rendtartást módosítani
akarják, valamint a büntető törvényköny-
vet is.

Meglehetősen más kérdés azután az,
hogy a kuria határozatával szemben elfog-
lalt álláspont az általános igazság szempon-
tjából helyes-e és igazságos-e az, hogy a bü-
ntető törvénykönyv általános intézkedései alól
csupán az ügyvedek és csupán ebben az egy
ügyben kivetessenek.

A felelet erre a nemnél más nem
lehet.

Először azért, mert a kuriával szemben
ellentetes állást foglalók mintegy a párbaj
szabádmazását akarják elérni, noha a párbaj
igazságtalan, kimeneteleiben pedig vagy
komikus, vagy nagyon is szomorú, oly szomorú
amely általános felajdulást idéz elő igen
sokszor.

De ha elfogadnók is a párbaj szabádm-
mazásának helyességét, akkor is igazságtalan
volna a büntetőtörvénykönyv általános intéz-
kedései alól csupán az ügyvedeket és azokat
kivenni, a kik párbajoznak. És pedig azért
volna igazságtalan, mert nemcsak a párbaj
vétsége az az egy vétség, mely nem snasznak
véték. Vannak oly politikai vétségek, ame-
lyek teljesen nélkülözik a snaszágot s ame-
lyek már azért is egy sorba állíthatók a párbaj
vétségeivel, mert a külállomokkal a bü-
nők kiadására vonatkozólag kötött szerződé-
sekben kitett büntettek, vétségek sorozatából
— éppen ugy mint a párbaj vétsége — ki-
vannak hagva. Ebből körübelül kiviláglik az
hogy az ily intézkedés teljesen egyoldau, igaz-
ságtalan lenne.

Ha az a cél, ha az az óhaj vezet az
illetéket, hogy a büntetés minden emberre
nézve egyformán mérésék ki; ha azt akarják
hogy egy büntet, mert az egyetlenül ügyvéd
vagy hivatalnok, ne büntessenek súlyosabban,
mint hozzá teljesen hasonló büntet, a ki pél-
dál földbirtokos: akkor csináljenek egy
császárvágszt és mondják ki, hogy a büntető-
törvénykönyv által meghatározott mellet bünte-
tés — a hivatal vesztés — eltöröltetik. Mert
hát ha egy földbirtokos, magánzó olyan bü-
ntetett követ el, amelyért például két évi fog-
ság jár ki, nem büntetik többet, mint két évi
szabadságvesztéssel. Ha ugyanazt a büntényt
egy hivatalnok követi el, azt három-négy évre

a hivatalvesztésre is itéli vagyis súlyosabban
van büntetve, mint az a földbirtokos, a kire
a hivatalvesztés kimondása csak pro forma.
Az igazságtalanság, a büntetésnek két
féle alakban való kimerése a büntető-törvény-
könyv ez általános intézkedésében rejlik.
És ha ezt igazságtalanságnak ismerjük
el, akkor még nagyobb igazságtalanságnak kell
találnunk azt, ha ezen aránytalan intézkedés
alól még egy osztályt akarunk kivenni.
Ennyit akartunk megjegyezni az által-
ános igazság szempontjából és sorainkat azzal
vegeztük, hogy a kuria törvényen alapuló ha-
tározatával szemben a társadalom gavalierian
alapuló jogérzése áll. Könnyű eldönteni, hogy
melyik az igazi.

— Karcolat. A mátrai vasutat tárgyal-
ják ök „a kik sorsunkon vesznek össze.”
Igen szép kis vasut. A pénzügyminiszter
és a gróf Károlyi Gyula birtokait emelni fogja.
Valóságos családi vasut, a Lónyai Menyhért.
Ez az egyik a nagy előny.
A másik az, hogy ugyanakkor az ellen-
zéki Egert tönkre teszi és kellemtelen lesz n Tisza
Kálmán-ellenes Samassa egri érsereke nézve.
Kérjük az engedély okmány felolvasását.
Négy sort olvas fel az ál-
lamtitkár, a többi felolvasni
nem meri.

A kormánypart elrémülve egyezik bele a fel-
nem olvasásba, máskülmben borzasztó dolgok süli
hettek volna ki. Erdemel a közleked. miniszterium
bizalmat. „Igen igen, igen!” hangzott a
jobboldali padsorokból!
Vagy csoda-e, ha a kormánypart ezuttal is
nem-teleznek bizonyult?
Szederkényi Nándor egri képviselő pedig
dudolhatta magában, hogy:

Táttra, Fáttra, Mátra,
Megy az ország hátra.

Vagy tehet ilyformán...
Tiszta kezű kormány?
g. b.

Városi közgyűlés.

- Az 1886. évi márczius 11-ken — csütörtökön — délelőtt 9 óraker, a városháza nagy
teremben bizottsági közgyűlés tartatik.
- T á r g y a k:
1. Polgármesteri jelentés.
  2. Miniszteri leirat, mely szerint az idei
szozás alkalmával a város területéről 97
ujonc és 10 póttartalékos állítandó ki.
  3. Ugyanaz, mely szerint az árvászeki
tisztviselők fizetésének felmérése nem enge-
délyeztetik.
  4. Ugyanaz, Kisuj utca szabályozási vo-
nalának megállapítási tárgyában.
  5. Ugyanaz, a debreczen-pocsaji helyi
érdeku vasut részére elfoglalandó terület át-
engedése tárgyában.
  6. Hajdumegye átirata 200,000 forint
kölcsöm után kivetett kincstári ilütek elen-
gedése iránt felsőbb helyre intézett felterjesz-
tésének pártolását.
  7. Torontálmegye közmívelődési egyet-
nek megkeresése támogatás iránt.
  8. Beregmege közmívelődési egylete a
részére küldött 100 forint alapítványért kö-
szönetet mond.
  9. Tanácsi előterjesztés Mártonfalva kis-
közösgnek nagyközösggé átalakulása tárgyában
intézet megkeresésre.
  10. Ugyanaz, az 1885. évi közmunka
zárszámadás és az 1886-diki előirányzat elfo-
gadása iránt.
  11. Ugyanaz, bevehetlenné vált kö-
munka-váltásg követelések törlese iránt.
  12. Ugyanaz, a lótenyésztés emelésére
alakult részvény-társulat ügyében.
  13. Ugyanaz, a hortobágyi kutak ásatai
és javítási költségek mimódon leendő fedezése
iránt beadott javaslatra.
  14. Ugyanaz, a 3-dik mérnöki állomás
rendszeresítése tárgyában tett beadványra.
  15. Ugyanaz, a rom. kath. templom tor-
nya kijavítási költségeinek megtérítését meg-
tagadó tanácsi végzés ellen beadott felebbe-
zésre.
  16. Ugyanaz, a mértékhiteliséti segédi
állomás betöltéséről.
  17. Ugyanaz, Salánki Ferencnek borfo-
gyasztási ügyben tett panaszára.
  18. A közigazgatási bizottság mult felé-
ről szóló jelentése.
  19. Az erdőrendészeti bizottság jelentése
az erdősegek mult évi állapotáról.
  20. Polgárosítási és községi kötelekbe való
felvételi iránti kérvények.
- Debreczen, 1886. márczius 8.
Simonffy Imre,
királyi tanácsos, polgármester.

A közelmúltból.

— Közli: Erdélyi István. — I. Az 1852-dik évre kiadott — tehát még az 1851-ik évben szerkesztett és nyomtatott — „Debreczeni Kalendárium” közlése szerint a város tisztikarának névsora a következő volt: Polgármester: Poroszlay Friderik. Főkapitány: tanácsnok: Szöllőssy János. Tanácsnokok: Csató István, Pfanschmidt Károly, Kaffka Károly, Vass Beniamin, Szőnyi Lajos. Jegyző: Bözörményi Károly, helyettes: Simonffy Imre. Ügyvéd: Barcsay István. Levéltárnok: Györfly Péter. Kiadó: Tikos József. Igdtató: Mészáros Mihály, Irnokok: Doszpoly István, Debreczeni Márton, Király József, Gulyás Sámuel, Juhász Mihály, Tarcsay Dániel, Oláh András, Mészáros László. Főszámvivő: Zurich Ferencz, Alszámvivő: Fiók Sándor, Irnok Szabó Ferencz. Hadipénztárnok: Ujfalussy Sámuel, ellenőr: Kiss Mihály. Adószedő: Csurka Mihály, Konti Sámuel, Kovács József, Beke Mihály, Csónka Károly, Gőnyey Károly. Házi pénztárnok: Buday Ferencz, ellenőr: Tóth János, Irnok: Papp Sándor. Árvapénztárnok: Juhász Mihály, ellenőr: Szűcs Mihály. Városgazdák: Simonffy Károly, Simon György. Építőbiztos: Király István, Cserépestéglabiztos: Simon Mihály. Magtárnok: id. Tegedy László, ellenőr: Bihari József. Erdőmester: Liszky Sámuel, Erdészeti gyakornok: Derzsi József. Erdősz: Szabó István, Nagy József, Tamási Sándor. Tisztelnézők: Kádár Ferencz, Márton Károly. Alkapitány: Kecskés János, Borogyos Ferencz, segéd: Szunyogh József, helyettesjegyző: Angyalos Mihály, Irnok: Török Pál, Garboczi Ferencz, Kiss Imre, Szabó Kálmán, Várnagy: Arany Sándor. Vasárbíró: Bodó Sámuel. Rendőrbiztosok: Szép Sándor, Csike Pál, Forgács Sándor, Kerek Károly, Dede Mihály, Szegedi János. Szállásmesterek: Kóczián József, Trocsányi Károly, Kása Lajos. Előfogatóbiztos: Kis Orbán Lajos, segéd: Szikszay József. Tisztifőorvos: Kain Albert, orvos: Tegze Imre. Sebészek: Láposy Lajos, Dusóczy Pál. Bába: Nemes Jánosné. Polg. kórházi felügyelő: Barcs Dániel. Mezeirendőrkapitány: Szabó Márton. *) A +-tel jeleztek mind elhaltak.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Egy ezermester Debreczenben.

Mindenestre ilyennek nevezhető Balla Károly, ki a Debreczenben már ismeretes báb-színházat készített. Erdemes és olvasmányos is érdekes, hogy feljegyezzük az utókor, vagy valamely vásárló kedvet kapható muzeum, de látványosságokból elő egéneknek a kedveért is, mi mindenből áll ez a kis csoda mű. Azt kell hinnünk, hogy készítőjében egy első-rendű színházi gépmester veszett el. Egy rémes éja sirboltban. Oszlopaton nyugvó ives sirbolt belseje, a boltozatról lecsúszó égő lámpa világítja be a sötét falakat. Az előtérben jobbról emberi csonthalmaz hever, rajta ragyogó szemű bagoly gunnyaszt. A sirbolt oldal falait elhunyt ósók cizmei díszítik. Középen fekete márvány ravatal van felállítva, bronz érc koporsóval. A ravatal mind két oldalán, a sirbolt talaján több érc és márvány koporsó foglal helyet. A háttérben zárt szárnyas ajtó látható, míg a magas és széles vasrostélyos ablakokon át a szabadba láthatni. Künn tél van, a náczak tetőzetét hó fedti. Az előfüggöny felgördültével kün a hó esik, benn a boltozat ívei között szárnyas eger repkednek. A csonthalmaz körül kigyó buvik elő a gyűrűze csuszik keresztül a szinpadon. A bagoly megmozdul, szárnyait kiterjeszti és elrepül. Künn a havazás megszűnik, a lég tisztul és félhold világítja meg a fák és épületek hófedett ormait.

Mezőbiztos: László Sándor, Veszprémi László. Obatibiztos: Kovács István. Mátibiztos: Megyesi Károly. Barom orvos: nincs.

Ezen évben jött ki először a jelenlegi polgármester Simonffy Imre kir. tan. ur neve a tisztviselők névsorában. Az erre következő években — 1853. 1854-ben — már mint jegyző említették Bözörményi Károlyt. — 1855. és 1856-ban mint jegyző (és város-nyomdai főfelügyelő) egyedül. 1861. évben mint tanácsnok; majd később főkapitány, s most mint harmadszor megválasztott polgármester és királyi tanácsos.

A török-bulgar egyezmény tudomástételének formája sok bajt okoz a nagyhatalmaknak. A porta nagy sulyt fektet arra, hogy az egyezmény egy konstantinápolyi konferencián vessék tudomásul; erről jegyzőkönyv vették fel, a melyet a nagyhatalmak képviselői mindnyájan aláírtak. A nagyhatalmak ellenben azt óhajtják, hogy a konferencia másutt találjon össze: így Olaszország Berlin ajánlja, és ez eszmét Oroszország is kedvezően fogadja. Valószínű tehát, hogy ez a kérdés függőben marad ismét egy jó ideig. A görög kérdés Athenban kormányvaságot vont maga után. A Delyannis-miniszterium az események folytán beuyított a királynak lemondását. A kabinet mindazáltal valószínűleg megmarad, bár az esetre épen nincs tisztában, hogy a jövőre nézve milyen politikát kövessen. Azt a kombinációt, hogy a jelen viszonyok között Trikupisz alijon a kabinet élére, athéni politikai körökben lehetetlennek tartják. Emlégetik Sotiropulus jelöltését is a miniszterelnökségre, ezt azonban csak akkor hiszik lehetségesnek, ha Görögország háborút indítana és vagy legyőzötnék, vagy hadseregének paralizálása miatt kénytelen volna békét kötni.

A kiegyezési tárgyalásokra vonatkozólag a „Bud. Corr.” a következő táviratot közli Becsből: Miután a nyerspetroleum vármárára vonatkozólag ma sem jöhett meg egyezés létre, a kiegyezési tárgyalások mostanra meghiúsultaknak tekintendők. A királyi őfelsége elnöklete alatt t. e. 11-től 1 óráig tartott közös miniszterkonferencián, melynek gr. Kálnoky, gr. Taaffe, Dunaújvási, br. Pino, Tisza, gr. Szapary és gróf Széchenyi miniszterek voltak jelen, kizárólag a petroleumvármárára vonatkozó differenciák képeztek a tanácskozás tárgyát s miután e tekintetben megállapodás nem jöhött létre, a többi, habár csekélyebb jelentőségű differenciák szóba sem kerültek és ezzel a kiegyezési tárgyalások felbeszakadtak. Ezen alig várt eredmény következtében már többé be sem látna ató, hogy a kiegyezési tárgyalások lassók mikor fognak ismét tovább folytatni, illetve a kiegyezésre vonatkozó előterjesztések mikor fognak a parlamentnek bemutatattani.

Helyi hírek.

* Hamvazó szerda. Hajdan a ruha megteppő, mellverő és meztelbas vezeklés, a főre bintett hamu napja volt, ma egyszerűen a farsangra következő böjt napját éljük meg holnap. E napon nincs — áncz, nincs vidám zene, nincs álarcz — ennek kellene lennie az

őszinte megbánás napjának. Bárha ilyennek tekintenek a politika „szép maszkljai” és legalább ez egyszer álca nélkül mutatkozniának... önmaguk előtt és azután „mea culpa”, mea maxima culpát” hangoztatva tartanak egy kis erkölcsi böjtöt. A „mea maxima culpa” (az én legnagyobb vétkeim) alatt Tisza Kálmán aigha nem a közigazgatási törvényjavaslatot fogná érteni. Hamvazó szerda táján fogja megszavaztatni: ezzel kezdődik a magyar szabadság böjtjeleg... A vármegyéről. Hajdumegye közizgazgatási bizottsága tegnap tartotta resdes havi üléset. Az alispán jelentős személy szerint a és vagyonbiztonságot megzavaró eset csak egy fordult elő, tüzeset pedig 3 jelentetett be. A hasznos házi állatok egészségi állapota megnyugtatónak mondható. Uj jegyelmi ügy nem fordult elő. Közizgazgatási ügy volt febr. hóban 740, melyből elintéztetett 612. — Közizgazgatási bizottsági ügy 137, — ebből elintéztetett 80. A kir. tanfelügyelő jelentése szerint az iskolázatlan állapot jeles volt 6 községben (Alsó Jozsan, Csegén, Egyekén, Samsóban, Szovaton, Tegison) — jo volt 5 községben (Hajdu-Bözörmény, H.-Szoboszló, Kaba, Földes, Mike Pércs) elégséges 2 községben (Felső-Jozsa, P.-Lagany) rossz volt H.-Hadnazon. A kauyaro-járvány miatt Tetélen és Földesen az iskolák bizonyosan időre bezárattak. — A tisztifőorvos jelentése szerint az egészségi állapot februar hóban sem volt kedvezőnek mondható, — beteg segek nagy számmal fordultak elő, főként a légző szerek hurutos és lobos alakjai szerepeltek, — a hevev-ferdőző kórok közül pedig a hólyagos himlő és kanyaró. A halálos 45-tel kevesebb a januári számmal, — meghalt 346 egyen, melylyel szemben 506 születés áll. Öngyilkosság 4 ízben fordult elő. A kir. ügyész jelentése szerint a h.-bözörményi fiók-fogházban fogva volt 63 férfi, 5 nő. A rabok keresményi címén befolyt 10 frt 60 kr. melyből részüire 2 frt, 18 kr. osztalek jutott. A kir. mérnök jelentése szerint a közmuukaalapr pénztárára befolyt 2231 f. 71 kr. A kir. adófelügyelő jelentése szerint befolyt egyenes adó címén 74,812 frt, hadmentességi díj címén 1555 frt.

* A deb. takarékpénztár vasárnap tartotta reudes közgyűlést Sápny Sámuel elnöklete alatt. Megjelent 38 részvényes, kik együtt 301 részvényt képviseltek, 266 szavazattal. Első sorban az igazgatóság jelentése olvastatott fel a felolty üzleti évről, melyből kiemeljük a következő adatokat: 1885. decz. 31-én kamatozó bevétel állása volt 3,350,890 frt 07 kr; ingatlanokba be volt fektetve 260,839 frt 74 kr, váltóknak volt 1,162,121 frt 14 kr, — jelzálog-kölcsönökben el volt helyezve 823,037 frt, — értékpapirokba befektetve volt 1,097,806 frt 19 kr, más intézeteknél el volt helyezve 285,799 frt 25 kr. A felolty üzleti év haszon eredménye kitért 62,039 frt 75 kr, melyhez hozzáadva az 1884. évről áthozott 3000 frtyi nyeresémy — maradványt, a közgyűlés rendelkezése all: 65,039 frt 72 kr, — mely összeg a következőleg javaslatotott felosztatni: a tartalék-tőkéhez csatolando 11,351 frt 20 kr, — a rendkívüli tartalék-tőke gyarapítására fordítandó 5000 frt, — a nyugdíj-tőkéhez csatolando 2300 frt, — az igazgatóság 3% évi illetményere 2250 frt, — a tisztviselők jutalmazására 1250 frt, — jótékony célokra 888 frt 55 kr, — a részvényeseknek

redukne ég felé, míg az előtérben kőszobor emelkedik. Lombos ákác, hárs és szilfák sorai közt boldog ifju pár sétal. Szaloban. Izletes tapettal behuzott falak, oszlopatokon nyugvó kettős terem, gazdag függöny-zettel díszített bejáratok. A terem boltozatról porcellán, kupos, bronz lámpa függ. A terem egyik oldalán pamlag előtt asztal, rajta virágkosár, az asztal körül futelet és székek allanak. Az egész vas butorzat kék selyem kelmével bevonva. Két elegáns hölgy van a teremben, egyik legyezőjével játszik, a másik kézi tukrot tartva baljában, jobbajával hajába kamé-liát tűz. Háttérben komorna várja urnói parancsait. Szirték közt. Tömör szirtfalak borítják az eio és közép részt. Az előtér balján szikla lap megett két pihenő olah nót pillantunk meg. A szin közepén nagy sziklahasadék, mely közt távolabb regényes szabad táj terül. A sziklafal egyik oldalán magasból víz rohan le (nem csupán félszemény). A sziklahasadékot feltul keskeny kis hid köti össze, melyen szédítő magasban egy férfi alak jár fel s alá, hol megáll, hol megfordul, látszik, hogy a táj szépségében gyönyörködik. Alant a cserjék bozóta között még két jó kedvű is észre vehető. Csárdában. Csárda belseje. Háttérben balra ablak, közepén ajtó s jobbról boglya kemeence. Előtérben balról rövid korcsma asztal, szivalaku támlányu faszékek. Az asztalon borral telt üvegek mellett ül a borozó betyár, jobbajával a csaplórosn derekát átölve. Jobbról hosszú, durva korcsma asztal, mellette hosszú gerenda-lóczával. Előtte cimbalmos cigány kuczorog, egy fenekére fordított mosogató dézsán ülve.

kiosztandó 39,000 frt, vagy is részvényenként 65 frt. Az ezen összegben felolmaradó 3000 frt a f. év javára vezetettik elő. A közgyűlés az igazgatóság javaslatát minden pontjában elfogadta s betervezett számadásokra nézve a felmentvényt ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére megadta. Ezután elhatározott a piac-kadás-utca szegletén levő, jelenleg „Hungaria” címet viselő társulati háznak két emeletes berházát való felépítése. Az építés 135,000 frtba kerül, — az építkezés csak a tentáló bérleti szerződés lejártá után (1887-dik évi pünkösöd) veendi kezdetét. Utolsó tárgya a kilepő bizottsági tagok helyének választás utjánai betöltése volt. Az eddigi felügyelő bizottsági tagok: Novelli Edu 250, dr. Medve Kálmán 248, ifj. Csáthy Károly 214 szavazattal, 3 évi időtartamra új megválasztattak. Póttagokul megválasztatták: Koszorús Lajos 132 és Márton Imre 35 szavazattal.

* A felolvasó körből. A holnaputáni felolvasó estelyen Kosa Barna ur felolvasa „Kerényi Frigyes és költészet” című dolgozatát, utána pedig dr. Piskli Imre ur olvas „Fotografiák innen-onnan” czim alatt. A kör jegyzője.

* A függetlenségi kör tagjai tiszteltetl keretnek fel, hogy folyó hó 14 én délelőtt 10 órakor az egytel helyiségében tartandó tisztújító közgyűlésre megjelenni minnél számosabban sziveskedjenek. Az elnökség.

* Felhívás. A hajdumegyei tankertületben levő tanító-egyletek elnökeihez! Tiszteltetl tanterem szerencsem eritesiteni a teió, hogy közgyűléstani m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága mult 1885. évi deczember hó 16 an 22361. sz. a. kelt rendelete szerint az orsz. tanító-egyleti képviselői III. közgyűléset f. é. augusztus hónapban Budapesten megfogja tartani; — s ezen közgyűlésre tanácskozási tárgyatnyul excellétiája az általa mult 1885. évi majus hó 12-én jóváhagyott szervezeti szabályzat 6. § a értelmében az alább következő 6 — hat telet tuzte ki: 1. A népisikolai közegészségügy. 2. Az olvasó könyvek használatának a módja. 3. Az ismétlő oktatás és minő legyen az ismétlő oktatás faluu? minő a varosokban? 4. A kezgyűlésségi oktatás czejeja, anyaga és módszere tekintettel hazánk közgazdasági viszonyaira. 5. A felüők oktatása a magyar beszéd esaja-ritása érdekeben — s vegre 6. A természetrajzi oktatás anyaga s módszere a népisikolában, kapcsolatosan a mezei gazdaság, házi ipar és kezi ügyesség gyakorlásával. — Az orsz. tantest. képviselöi tanügyülésnek miniszterileg jóváhagyott szervezeti szabályzat 6. §-ának utolsó kikézdése szerint „azon tanító-egyletek (testületek) melyek az orsz. tanító-egylets által kiadott teleteknek legalább egyharmadát feloldozni elmulasztják azon gyűlésre elvesztik képviselöi teletek jogukat;” ennek és a fennhivatott miniszteri magas rendelt következtében azon figyelemzettel kerem fel igen tisztelt elnök urat, miszerint meiltotzas-ék a feuebb idézett teleteket vagy azoknak legalább is egyharmadát a f. évben tartandó tanító egyleti közgyűlésök által feloldoztatni, nehogy annak elmulasztása által a f. évi augusztus hónapban Budapesten tartandó III-ik orsz. tantest. képviselöi gyűlésben való megjelenetési jogukat elveszítsek. E tárgyra vonatkozólag vegre felkerem t. elnök urat arra, miszerint tanügyelöi közgyűlésökön feloldozandó teleteket („az említett szabályzat 7.

lakon arany keretű csendő arany csillár. Másik terembe helyek, csillárok, fal Harmadik terem golyós csillárokkal. Mind három tereményekkel, de egyen A termekben fák stb. Igen csinos és Er Perspektiv há elő és középtéren Alakok: csav T e m Igen szép hártív háttér, a boltozaceel, templomi szék leő alakokkal. H o Sziklák, s fe n Az éj sötét, nak el, míg a feib hoid fenyé sugárzik A felhők teje egész fényfelv árasban jobbról-balról n ablakaikban gyerty elterülő folyam vi fényfölt. Megjegyzendő, kailag van előállítva B o r A helynek megrom részre van oszt A előtérben k és löcza. Két nőalak, m letből kiitnik: fogol A háttérben maszkodik. T o Regényes vad

sz- a értelmében a III. leg 2 hónappal*) le 15-ig sziveskedjék h terjeszteni, hogy azok okt. m. kir. miniszter felterjesztessem, n ván Debreczenben, József hajdumegyei k * Fügöndnek vá ház főgöndnökvá István választatott, mester 15 szavazatot szavazatot kaptak. A bontattak fel és szá * A mi balunk. é. febr. 20-an, függet tott tánczvigalom alk böi bejött 460 frt, 5 kr, összesen 539 frt 09 kr. E szerint a t 56 krt teszen. Felüfírtot; dr. Szabó János, Nagy János, Gyula, Szöke János dr. Ozory István, B. Lajos, Horváth Józ András, Csobán Józ József, A. A. Szántó Nagy Imre, Szeged Zöld János, Kozma Szigetközi Sándoré Csobán István, Kesz János, Karolyi Sándor István, Szep Gyula, János, Szöke Ferenc Toth Gergely, Morics Kerekes György, Gref Mihály, Privig Jeney Miklós, Rab Z János 1—1 frt; H János, Tökés Imre, E N. 25 krt; N. N. é s szesen 79 frt 65 krt kért a part neveuen reczen 1886. márt. 8 s á g.

* Az egészség, vizsgálati bizottság és főkapitány ur, igen tassa nyomosabb érd kutbódé fentartásán véleményben eppen közegek nem látszan klüloben volna erz állapotok iránt, a m de meg inkább a sz idén nincs operettu zet a nagy leghuzat drámai műsor is vá miatt. Eppen ezek jövőre is, ha az er itézkednek. A vend és Vizvári Gyula el paduuk e szerencsét torok bajjal távozot megegyezik abban, czugosabb” szinpada állítja, hogy 26 év tönkre hult szineses mostani idény alatt hogy a szinpadon sz a játékhoz kellő g

